

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **V.V.**
státní příslušnost Moldavská republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného označeného dnem 20. 8. 2020, č. j. OAM-84/LE-BA04-BA04-PS-2020, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou předanou k poštovní přepravě dne 17. 9. 2020 a doručenou žalovanému dne 18. 9. 2020, jak byla předána se správním spisem ke Krajskému soudu v Ostravě dne 29. 9. 2020, se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-84/LE-BA04-BA04-PS-2020, jež je označeno datem 20. 8. 2020, jímž byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a podle odst. 5 téhož ustanovení byla stanovena doba trvání zajištění do 2. 12. 2020 (dále též jen „napadené rozhodnutí“).
2. Žalobce v obecné rovině namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy a neodpovídá okolnostem případu; žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, v napadeném rozhodnutí absentují úvahy, jimiž se žalovaný řídil při hodnocení důkazů. Konkrétně namítá, že žalovaný nerespektoval lhůtu pro vydání rozhodnutí předpokládanou § 46a odst. 4 zákona o azylu, neboť žalobce žádost o mezinárodní ochranu podal již 14. 8. 2020, přičemž napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 20. 8. 2020. Žalovaný též nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, přičemž vůbec nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný se nedostatečně zabýval specifickými okolnostmi žalobceva případu, přičemž shrnul toliko pobytovou historii žalobce a poukázal na jeho nelegální pobyt v České republice. Žalobce nebyl vyslechnut, přičemž se žalovaný omezil toliko na zjištění policie, čímž překročil meze správního uvážení. Žalovaný namítl porušení bodu 6 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, podle něhož mají být zohledněny i jiné skutečnosti, než je neoprávněný pobyt cizince.
3. Žalovaný ve vyjádření ze dne 23. 9. 2020 navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Své rozhodnutí považuje za dostatečně konkretizované a individualizované, přičemž v podrobnostech odkázal na obsah spisového materiálu. K nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí předpokládané § 46a odst. 4 zákona o azylu uvedl, že označení napadeného rozhodnutí dnem „20. 8. 2020“ je chybou v psaní, přičemž dle obsahu správního spisu bylo napadené rozhodnutí osobně předáno žalobci již dne 19. 8. 2020, což žalobce stvrdil svým podpisem, a téhož dne nabylo právní moci.
4. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 27. 7. 2020 vydala Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, pod č. j. KRPA-194463-13/ČJ-2020-000022-ZZC rozhodnutí, na jehož základě byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále jen („zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění, neboť nevystěhoval z území v době stanovené v rozhodnutí o jeho správním vyhoštění téhož orgánu ze dne 26. 5. 2020, č. j. KRPA-135682-11/ČJ-2020-

000022-VP, stanovené na dobu pěti let, jež nabylo právní moci dnem 6. 6. 2020 a stalo se vykonatelným dnem 17. 7. 2020. Při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění bylo vycházeno ze skutečnosti, že žalobce byl dne 26. 7. 2020 napaden bezdomovcem a následně ošetřen. Lustrací bylo zjištěno, že prochází evidencí ENO jako nežádoucí cizinec na území České republiky, přičemž se zde zdržuje nelegálně. Ve věci byl žalobce vyslechnut dne 27. 7. 2020 za přítomnosti tlumočníka, přičemž uvedl, že do Schengenského prostoru přicestoval dne 28. 1. 2020, do České republiky dne 29. 1. 2020. Pochází z Moldávie. Je si vědom uloženého správního vyhoštění a výjezdního příkazu do 16. 7. 2020, byl mu však ukraden cestovní pas dne 2. 4. 2020, zastupitelský úřad Moldávie byl zavřený, pracoval na dálku, on však neměl možnost elektronické komunikace, nemá ani mobilní telefon, proto neučinil další kroky za účelem legalizace svého pobytu. Nevystoupil proto, že neměl cestovní pas a peníze. V České republice nemá žádný majetek, nemá stálou adresu, žije bezdomoveckým způsobem života a bez prostředků na pobyt. V České republice či na území Evropské unie nemá žádné vazby. Je svobodný a bezdětný. Krom aktuálního zranění ve formě zlomeného nosu, se cítí zdravý, neužívá žádné léky, s ničím se neléčí. Ze správního spisu se též podává, že žalobce podstoupil karanténu v důvodu podezření na tuberkulózu.

5. Žalobce požádal dne 14. 8. 2020 o udělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 19. 8. 2020 a stalo se pravomocným.
6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnuje pobytovou historii žalobce, má za to, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána toliko za účelem vyhnutí se hrozícímu vyhoštění či jeho pozdržení, přičemž ze správního spisu nevyplývá žádná okolnost, která by žalobci bránila v podání dřívější žádosti o azyl. Propuštěním žalobce by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, na území České republiky nemá žádných rodinných vazeb. Žalovaný nepovažoval za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť nelze rozumně předpokládat, že by žalobce náhle změnil své jednání a respektoval zvláštní opatření, která by mu správní orgán uložil. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným.
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a to v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
8. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Předmětem přezkumu ze strany krajského soudu bylo rozhodnutí o zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu z pohledu aplikace § 47 zákona o azylu předpokládajícího možnost uložení tzv. zvláštních opatření. Stežejním žalobním bodem je nesouhlas s odůvodněním nemožnosti využití zvláštních opatření pro absenci zohlednění konkrétní situace žalobce. Žalobce z procesního hlediska

namítá též nedodržení lhůty k vydání napadeného rozhodnutí a použití důkazů z policejního spisu vedeného ve věci správního vyhoštění.

10. Předně se soud zaměřil na vypořádání žalobních námítky procedurálního charakteru.
11. Dle ustanovení § 46a odst. 4 zákona o azylu platí, že „jde-li o cizince, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, rozhodne ministerstvo o zajištění podle odstavce 1 do pěti dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poté, co bylo ukončeno zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k uplynulé době zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se nepřihlíží.“
12. V projednávané věci podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 14. 8. 2020. Z obsahu správního spisu, jak byl přeložen krajskému soudu, vyplývá, že žalobce napadené rozhodnutí (řádně identifikované spisovou značkou) ve věci zajištění v zařízení pro zajištění cizinců žalobce převzal do vlastních rukou dne 19. 8. 2020. S jeho obsahem, včetně poučení, byl seznámen v jazyce ruském, o němž prohlásil, že mu rozumí. Vzal na vědomí, že téhož dne toto rozhodnutí nabývá právní moci. Z protokolu o předání rozhodnutí se též podává, že napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 19. 8. 2020.
13. Označení napadeného rozhodnutí dnem 20. 8. 2020 je tedy zřejmou nesprávností v jeho písemném vyhotovení, tedy písarskou chybou, která nemá vliv na zákonnost daného rozhodnutí z pohledu respektu lhůty k jeho vydání dle § 46a odst. 4 zákona o azylu, a námitka opožděného vydání napadeného rozhodnutí tak nemůže obstát.
14. K námitce stran využití výpovědi žalovaného podané dne 27. 7. 2020 v řízení o jeho správním vyhoštění krajský soud poukazuje na skutečnost, že rozhodnutí o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany je podle § 46a odst. 6 zákona o azylu prvním úkonem v řízení a podle § 46a odst. 4 téhož zákona musí žalovaný tento úkon učinit poměrně v krátké lhůtě (pět dnů), a to včetně doručení rozhodnutí žadateli, jak již bylo konstatováno výše. Žalovaný proto při vydání rozhodnutí o zajištění vychází především z dostupných informací poskytnutých příslušnými složkami Policie České republiky. V tomto postupu neshledal pochybení ani Nejvyšší správní soud, jak plyne například z jeho rozsudku ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013-42, za předpokladu, že převzatá skutková zjištění umožňují dostačujícím způsobem posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci daného důvodu k zajištění.
15. Námitka žalobce, že se správní orgán omezil jen na zjištění policie v řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění, není s ohledem na výše uvedené, důvodná. Je rovněž třeba poznamenat, že žalovaný pro účely rozhodnutí o zajištění zohlednil i okolnosti, za kterých žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Svá zjištění a závěry z nich plynoucí uvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které soud shledal dostatečným a vyhovujícím nároku § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, (dále jen „správní řád“).

16. K dalším žalobním námitkám směřujícím do meritorního posouzení věci konstatuje krajský soud následující.
17. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Podle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).
18. Krajský soud přezkoumal z pohledu žalobních bodů úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a tyto považuje za dostatečné, přezkoumatelné a ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami.
19. Žalovaný zdůraznil, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, co byl zajištěn Policií České republiky za účelem správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, to vše za existence pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění. Uvedená skutečnost nebyla mezi účastníky sporná. Krajský soud se takto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, kterou žalovaný opřel také o skutečnosti sdělené samotným žalobcem.
20. Ze správního spisu totiž nevyplývá žádná, ani hypotetická, překážka bránící žalobci v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Naopak žalobce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu cestoval po zemích Evropské unie tvořících součást Schengenského prostoru (od 28. 1. 2020) a volně se pohyboval i po území České republiky (od 29. 1. 2020), a to bez bližších osobních či pracovních vazeb. Žil bezdomoveckým způsobem života, bez stálé adresy a prostředků na obživu. Je evidentní, že během tohoto období se mohl dostavit buď na příslušný orgán Policie České republiky či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra a podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce nesporně měl. Žádost ovšem podal až tehdy, když byl Policií České republiky zajištěn za účelem realizace vyhoštění (pravomocné dnem 6. 6. 2020 a vykonatelé dnem 17. 7. 2020). Prvky účelovosti konstatované žalovaným tak bezpochyby jednání žalobce nese.

21. V obecné rovině lze přisvědčit žalobci, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu (uložení povinnosti cizinci zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit ve stanovené době) mají přednost před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců. Je též pravdou, že důvody zajištění budou zpravidla odlišné od důvodů, pro které nelze účinně uplatnit zvláštní opatření.
22. V souzené věci však byl aplikován zajišťovací důvod předpokládaný § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, k jehož souvztažnosti k § 47 zákona o azylu se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud. Kupříkladu v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že *„při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo“*. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 – 32, Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření. Lze takto shrnout, že v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je možno se setkat s častějším vyloučením možnosti uložení zvláštních opatření, než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.
23. Citované závěry jsou plně aplikovatelné na poměry projednávané věci. Žalovaný nepochybil, pokud ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření. Není přitom pravdou, že by žalovaný při vyhodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření vycházel pouze ze zdůvodnění žádosti. Závěry žalovaného nelze vnímat izolovaně a nepřípustně je vytrhávat z obsahu celého odůvodnění. Žalovaný se zabýval komplexní pobytovou historií žalobce a z kontextu celého odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je seznatelné, že důvodem, pro který dospěl k závěru o nutnosti zajištění žalobce a neúčinnosti zvláštních opatření, je skutečnost, že se zde pohyboval vědomě bez oprávnění k pobytu a za situace, kdy mu bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění. Žalobce přitom neoznačil žádnou překážku, která by mu v návratu do vlasti bránila, přesto po svém zajištění za účelem realizace vyhoštění se tomuto snažil zabránit žádostí o mezinárodní ochranu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak zřejmé, že důvodem, pro který žalovaný dospěl k závěru o neúčinnosti zvláštních opatření, bylo nerespektování právního řádu a účelovost žalobcova jednání. V této souvislosti je možno odkázat i na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 420/2018-32 a č. j. 7 Azs 41/2019-24.
24. Dle názoru soudu po propuštění žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není předpoklad, že by spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel. Propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení. Soud současně zdůrazňuje, že protiprávnost jednání si žalobce uvědomoval, což plyne mj. z jeho vyjádření ze dne 27. 7. 2020 v rámci řízení o správním vyhoštění, v němž sám uvádí, že *„dostal výjezdní příkaz do 16. 7. 2020“*. Ze správního spisu rovněž plyne, že žalobce neprokázal žádné bytové zázemí ani rodinné, soukromé či sociální vazby založené na území České republiky; jediné tvrzené rodinné vazby (sestra) jsou naopak v zemi původu. Žalobce svým dosavadním jednáním prokázal pouze záměr si zde obstarávat své soukromé záležitosti, a to bez platného povolení k pobytu a bez

jakéhokoliv bytového či finančního zázemí. Lze shrnout, že žalovaný se možností aplikace zvláštních opatření zabýval v pojetí individuální situace žalobce a své závěry dostatečně odůvodnil.

25. K námitkám žalobce soud dále uvádí, že v žalobě nejsou zmíněny konkrétní okolnosti, které měl žalovaný ve věci žalobce opomenout posoudit. Žalovaný se dle názoru soudu vypořádal řádně se všemi klíčovými individuálními okolnostmi jeho případu. Dle názoru soudu zajištění žalobce není v rozporu ani se Směrnicí UNHCR o zajištění, neboť není svévolné a před vydáním napadeného rozhodnutí byly hodnoceny potenciální alternativy k zajištění. Závěry žalovaného nejsou rozporné ani článkem 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění), či žalobcem citovanou preambulí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, přičemž byly v souzené věci zohledněny i jiné skutečnosti, než je neoprávněný pobyt cizince. Žalovaný vzal v potaz veškeré individuální okolnosti žalobcova případu a jak výše uvedeno žalobce v žalobě ani neuvádí, konkrétně které okolnosti nevzal správní orgán dostatečně v úvahu.
26. Uvedené skutečnosti odůvodňují závěr, že zvláštní opatření by v tomto případě nebyla účinná a důvody zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu existují. Soud takto dospěl k závěru, že žalovaný své rozhodnutí opřel o individualizované skutkové okolnosti obsažené ve spise, ve svém rozhodnutí vycházel z dostatečných úvah, které ho vedly ke správnému závěru o neúčinnosti zvláštních opatření.
27. Krajský soud uzavírá, že žádné z žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným. Skutkový stav lze mít podle názoru soudu za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu. Rozhodnutí žalovaného je taktéž přesvědčivě odůvodněno v souladu s požadavky předpokládanými § 68 odst. 3 správního řádu. Soud proto žalobu vyhodnotil jako nedůvodnou a v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.
28. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 1. října 2020

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně